

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	24895 Мова і література (японська)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

15.12.2023 р.

Справа № 2198/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Романенко Олена Віталіївна,

Луцак Світлана Миколаївна,

Лиман Ігор Ігорович,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Гудманян Артур Грантович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бутченко Тарас Іванович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24895
Назва ОП	Мова і література (японська)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.069 східні мови та літератури (переклад включно), перша - японська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 1.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Окремо хочемо акцентувати на необхідності при формулюванні мети і фокусу ОП враховувати нові документи ЗВО, зокрема Стратегію розвитку ЗВО на 2023- 2027 роки (<https://cutt.ly/nwEuNxNN>), яка серед стратегічних цілей закладу визначає і "відповідальне служіння громаді міста Києва для сприяння післявоєнній розбудові країни на засадах сталого розвитку та європейській інтеграції України" та – як відповідну операційну ціль – активну співпрацю з громадою міста Києва. Наразі і в ОП, і у Відомостях СО учасники проектної групи покликаються на попередню редакцію Стратегії. Така ситуація потребує виправлення.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 1.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Хочеться особливо підкреслити як позитив активну співпрацю з роботодавцями, які обізнані зі специфікою даної ОП, її структурою, визнають важливість перекладацького вектору підготовки і вносять пропозиції стосовно заходів для її посилення.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 1.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Як і ЕГ, поділяємо позитивну оцінку регіонального потенціалу ОП, що дозволяє розв'язати проблеми «нестачі службовців в органах державної влади та фахівців приватних установ, які б вільно володіли японською мовою». ЕГ влучно підкреслює, що результати навчання на ОП слід конкретизувати з урахуванням потреб сучасного ринку праці в м. Києві та його громади. Зважаючи на наявність багатьох договорів із закордонними університетами та активність НПП у програмах академічної мобільності, ГЕР наголошує ще й на необхідності у подальшому залучати до обговорення та рецензування ОП академічну спільноту зарубіжних ЗВО.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 1.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ГЕР вважає влучними висновки ЕГ стосовно проблематичності змістового взаємозв'язку окремих ПРН із ОК: 1) ПРН 13, 16, 17 із ЗМ "Прикладні технології: Охорона праці в галузі" та ПРН 9, 16 із ЗМ "Прикладні технології: Основи інтелектуальної власності"; 2) ПРН 2 (здатність здобувачів ОП до вільного послуговування академічною українською мовою) із ЗМ "Охорона праці в галузі", "Інтелектуальна власність" ОК "Прикладні технології" тощо. Зазначені вади потребують виправлення під час наступного оновлення ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам чинного законодавства.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ОП містить усі необхідні структурні елементи: профіль ОП, перелік компонентів, структурно-логічну схему, форму атестації, матриці відповідності програмних компетентностей, ПРН компонентам ОП. Однак коректив потребує представлення структурно-логічної схеми, зокрема взаємозв'язку основних і вибіркового компонентів, які доповнюють і увиразнюють освітню траєкторію, а подекуди й шляхи набуття професійної кваліфікації. Як уже зазначалося в підкритерії 1.4, у структурі ОП не вистачає ОК, пов'язаного з набуттям навичок володіння академічною українською мовою.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Аналіз змісту ОП підтверджує, що програма збалансовано поєднує в собі освітню й дослідницьку складові, а також теоретичну і практичну підготовку за спеціальністю. Це дозволяє забезпечувати підготовку фахівців з японістики.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Обсяг вибіркового компонентів відповідає вимогам законодавства. Процедура вибору, регламентована чинним у ЗВО документом, загалом дотримується на ОП. Особливо хочемо відзначити той факт, що 100% здобувачів оцінили свободу вибору НД найвищою оцінкою (<https://numl.org/OBV>).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.5 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. У Відомостях СО та звіті ЕГ детально описані форми практики. Застереження заслуговує той факт, що лише одна з них проводиться не на базі випускової кафедри. Здобувачі освіти, як свідчать результати опитування (<https://numl.org/OBV>) слушно пропонують ЗВО залучати їх до проходження практики в компаніях та установах за спеціальністю, що сприяло б адаптації до умов реального майбутнього професійного середовища.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.6 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Достатній рівень виконання відзначений ЕГ і, на нашу думку, є цілком закономірним для ОП гуманітарного спрямування.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Хоча професійний стандарт за спеціальністю 035 Філологія відсутній, все ж існує Стандарт на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти", затверджений Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 р. № 610 (<https://numl.org/OBW>). У Відомостях СО ЗВО зазначає, що враховує вимоги цього Стандарту, однак ГЕР підтримує думку ЕГ із приводу необхідності послідовного використання його вимог при визначенні умов та засобів присвоєння тієї чи іншої професійної кваліфікації (ЗВО вказує застарілі коди професій, причому не лише тих, які стосуються вищої освіти; крім того, дисципліна "Лінгводидактика" містить теми, які стосуються викладання в початковій, середній та старшій школі).

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 2.8 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Аналіз НП 2021 та 2023 рр. свідчить, що розподіл годин аудиторної та самостійної роботи відповідає чинному у ЗВО документу. ГЕР підтримує думку ЕГ, що певних коректив потребує зміст і реалістичність опитування студентів із приводу співвідношення цих видів роботи, а також врахування їхніх пропозицій стосовно збільшення кількості аудиторних годин із профільних НД та продовжити вивчення японської мови у 3-му семестрі.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка фахівців за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 3.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Під час фокус-групи студенти підтвердили це.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 3.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Програма вступного випробування містить перелік базових знань, необхідних вступникові для подальшого навчання, які є підґрунтям для формування загальних і фахових компетентностей, передбачених специфікою ОП. Водночас варто зауважити, що у списках рекомендованих та додаткових джерел є застарілі підручники і посібники, а також наукові статті. Цю ситуацію необхідно виправити до початку наступної вступної кампанії.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 3.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Як свідчить звіт ЕГ, здобувачі «добре поінформовані про можливості академічної мобільності у ЗВО та беруть у ній активну участь» відповідно до укладених договорів. Інформація про вже реалізовані програми академічної мобільності здобувачів міститься на сайті факультету східних мов, проте вона застаріла, як і відповідне Положення. ГЕР підтримує рекомендацію вчасно оновлювати всю нормативну і звітну інформацію на сторінці факультету східних мов.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під

час реалізації освітньої програми

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 3.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. На сайті факультету східних мов інформація про можливості неформальної/інформальної освіти відсутня. Уважаємо за доцільне активніше заохочувати учасників освітнього процесу долучатись до програм неформальної освіти на різноманітних освітніх платформах.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (GER)

Рівень А

Обґрунтування GER

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Особливо хочемо відзначити такі позитивні моменти: викладачі ОП мають високі показники в конкурсі "Лідер року", що свідчить про високий рівень задоволеності здобувачів їх професійними навичками, формами та методами викладання (результати детально описані у звіті ЕГ).

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. GER поділяє думку ЕГ стосовно зразкового характеру матеріально-технічної бази Науково-дослідної лабораторії цифровізації освіти, зокрема т.зв Цифрового кампусу ЗВО, який забезпечує всебічну інформаційну підтримку здобувачів та НПП через особисті електронні кабінети. Так, у Цифровому кампусі здобувач має доступ до: корпоративної пошти, системи електронного навчання Moodle, сервісів для онлайн занять (Google Meet/Zoom), запису та редагування відеоматеріалів, ресурсів перевірки на плагіат, бібліотеки (зокрема може замовити підбір літератури та е-доставку документів), розкладу (із зазначенням формату пар онлайн/офлайн), безкоштовних онлайн курсів, репозиторію ЗВО, програм академічної мобільності, нормативної бази ЗВО, опитувань, каталогу вибіркових дисциплін тощо.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Підкреслимо, що дослідницький вектор ОП зразково розвинений, про що свідчать факти, наведені у звіті ЕГ. Інтеграція навчання і дослідження на ОП відбувається у різних формах: шляхом залучення здобувачів до проектних робіт і наукових дискусій при опануванні ОК, участі у роботі Наукового товариства молодих вчених факультету східних мов, презентації досліджень на наукових конференціях, у публікаціях. У 2023 р. ЗВО ініціює проведення щорічного Всеукраїнського форуму молодих сходознавців (<https://numl.org/OEI>), у якому активно беруть участь здобувачі ОП: ЕГ пише про вісім публікацій тез доповідей з японської мови, літератури, цифрової філології та перекладу. Ще одна позитивна практика, яку відзначили здобувачі при спілкуванні з ЕГ, - можливість безоплатно публікувати результати своїх досліджень у виданнях ЗВО.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. У звіті ЕГ детально описані науково-методичні напрацювання 2019-2023 рр. викладачів випускової кафедри, використані при оновленні змісту освітніх компонентів, причому чимало публікації індексовні у Scopus і WoS.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 4.5 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ЗВО має великий досвід міжнародної співпраці. Чинними є договори про співпрацю ЗВО з японськими університетами Тойо, Ріцумейкан, Яманші та Ямагата.

Програми передбачають довгострокову мобільність – терміном 6-12 місяців, у якій беруть активну участь здобувачі освіти. У ЗВО діє Центр японської мови і культури (<https://numl.org/ODy>). У 2023 р. спільно з Посольством Японії в Україні кафедра успішно реалізувала грантову заявку до Фондації Ніппон щодо улаштування бібліотеки Центру японської мови і культури.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Більшість висновків ЕГ стосовно виконання вимог підкритерію 5.1 ГЕР вважає достовірними, а умовиводи – логічними. У нормативних документах ЗВО чітко й зрозуміло визначено форми контрольних заходів та критерії оцінювання, які доводяться до відома студентів та загалом дотримуються, про що свідчить звіт ЕГ. Водночас аналіз РПНД «Практикум східної мови» виявив потребу деталізувати критерії оцінювання з дисципліни та вдосконалити систему нарахування балів.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 5.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Атестація на ОП за формою і змістом відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 5.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання, порядок оскарження результатів контрольних заходів регулюються низкою документів, оприлюднених на офіційному сайті ЗВО. Як зазначає ЕГ, здобувачі ознайомлені з порядком оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження, процедурою запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; 100% опитаних оцінили прозорість оцінювання академічних результатів на високому рівні.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 5.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. У нормативних документах ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які послідовно дотримуються й популяризуються на ОП через різноманітні заходи. У ЗВО функціонує Комісія з академічної доброчесності. Інструментом протидії порушенням академічної доброчесності є підписання здобувачами та НПП відповідних декларацій (<https://cutt.ly/FwE6V8Ac>, <https://cutt.ly/bwE6Biu3>) та перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат за допомогою програм Unicheck та Strike Plagiarism. Функціонує мережевий сервіс "База випускових робіт" (<https://cutt.ly/WwE6MgoY>).

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування GER

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Аналіз інформації у Відомостях СО та звіті ЕГ переконує, що високий рівень кваліфікації НПП здатен забезпечити досягнення визначених освітньою програмою цілей і ПРН. Як зразкову GER розглядає різноспрямовану наукову та професійну активність викладачів ОП (7 НПП є членами спеціалізованих рад із захисту дисертацій, 6 НПП є членами редколегій фахових закордонних та українських журналів, 10 НПП є членами організацій професійного спрямування; загалом у 2019-2022 рр. опубліковано 40 статей у БД Scopus і WoS тощо).

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Процедури конкурсного добору на заміщення вакантних посад є чіткими і прозорими, прописаними у відповідних документах ЗВО. Вони дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП і свідчать про добрий рівень організації процесу.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Наявні у звіті ЕГ висновки, аргументація та умовиводи переконують, що роботодавці ефективно залучені до обговорення ОП, а подекуди й до освітнього процесу.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Звіт ЕГ переконує, що ЗВО системно й ефективно залучає до аудиторної роботи (проведення гостьових лекцій і практичних занять), міжвузівських конкурсів професіоналів-практиків, а подекуди й представників дипломатичних установ. Важливо, що випускники ОП як позитивні моменти відзначили проведення занять носіями мови, а також відвідування додаткових курсів з японської мови. З 11 жовтня 2023 по 31 січня 2024 року на базі Університету Тойо проходить онлайн-курс для викладачів та здобувачів Business Japanese Course з метою покращити навички ділової японської мови, анонс курсу міститься на сторінці кафедри у Фейсбучі (<https://is.gd/pGbnPn>).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.5 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Професійному розвитку викладачів ОП сприяє проведення конкурсу "Лідер року", потужна платформа розвитку цифрової грамотності НПП – Цифровий кампус, активне залучення НПП до зовнішніх і внутрішніх курсів підвищення кваліфікації, неформальної освіти на онлайн-платформах (М. Альошина взяла участь у 8-ми освітніх програмах на онлайн-платформі Coursera упродовж 2020-2022 н.р.; С. Жигун завершила 9 онлайн-курсів тривалістю від 30 до 90 годин упродовж 2020-2022 н.р. на платформі Prometheus, закінчила дистанційні спецкурси від МОН, НЦ "МАНУ", курси програми від Асоціації саперів України, Української бібліотечної асоціації, онлайн-лекції Фонду сприяння демократії; К. Комісаров пройшов 2 онлайн-курси на базі ТОВ "Академія цифрового розвитку" (60 годин), стажування в Інституті Конфуція КНУТШ (180 годин), а також відвідав 3 онлайн-вебінари (47 годин)).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Загалом GER підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 6.6 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Важливо, що у ЗВО наявна дієва система нематеріальних і матеріальних засобів стимулювання наукової і творчої активності працівників, добрий рівень якої підтверджує звіт ЕГ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Обґрунтування GER

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом GER підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Відомості СО та звіт ЕГ переконують, що матеріально-технічна база й цифровий інформаційний простір Університету, а також навчально-методичне забезпечення ОПП дозволяють досягнути цілей, завдань та ПРН за цією програмою. Водночас у звіті ЕГ читаємо про те, що здобувачі не підтвердили фактів використання в освітньому процесі спеціального програмного забезпечення для перекладу, попри те, що РП "Техніка усного та письмового перекладу східної мови" анонсовано ФК11 "...володіння сучасними технологіями та програмним забезпеченням для роботи в з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних...". Відтак GER рекомендує розглянути можливість включення до матеріально-технічної бази технічного та програмного забезпечення для більш повноцінного опанування прикладних лінгвістичних навичок.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Загалом GER підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ЕГ зазначає, що у ЗВО забезпечено безкоштовний доступ до наявної матеріальної інфраструктури та інформаційних ресурсів для усіх учасників освітнього процесу.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Загалом GER підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Відомості СО та звіт ЕГ засвідчують безпечність освітнього середовища, добрий рівень задоволення потреб та інтересів здобувачів.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Загалом GER підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.4 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Опис результатів спілкування ЕГ зі студентами переконує, що переважно здобувачі задоволені різними видами підтримки, яка здійснюється у ЗВО (ефективно працюють соціально-психологічної служба, сторінка "Куди звернутися в складній ситуації" (<https://cutt.ly/UwE7kojX>), деканати тощо). На офіційному сайті ЗВО у розділі "Студентський офіс" (<https://cutt.ly/mwE9cOO6>) наявні рекомендації, що регулюють різні аспекти освітнього процесу, є можливості замовити довідку на вимогу в режимі онлайн тощо. Водночас у цьому розділі не всі посилання є активними та містять інформацію (напр., Документальний супровід, Схема укриттів). Така ситуація потребує коригування.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Загалом GER підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.5 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Опис ЕГ заходів, ужитих університетом для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, свідчить про добрий рівень виконання вимог цього підкритерію. На ОП такі особи не навчаються.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом GER підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 7.6 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Політика та процедури вирішення різноманітних конфліктних ситуацій врегульовані нормативними документами ЗВО. ЕГ запевняє: під час онлайн-зустрічей здобувачі освіти повідомили, що ознайомлені з правилами та процедурами, знають інституції, які відповідають у ЗВО за це питання. В межах ОП конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією тощо) не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ЕГ констатує, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми переважно прописані в нормативних документах ЗВО і дотримуються в освітньому процесі. Водночас ГЕР поділяє думку ЕГ, що проектна група ОП не завжди вчасно реагує на оновлення вимог різних нормативних документів. Скажімо, зафіксоване запізнале реагування робочої групи ОП на затвердження Стандарту вищої освіти та профстандарту, окремих документів КМУ, ВРУ, МОН, НА, НАК, на яких базується ОП. Крім того, необхідно оновити "Методичні рекомендації із розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція)", зокрема в аспекті відповідного унормування залучення представників студентського самоврядування.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.2 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ЕГ наводить у звіті деякі факти того, як здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП і як переважно враховується їхня думка. Однак ГЕР звертає увагу, що Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених факультету східних мов, яке діє відповідно до університетського "Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених..." (затверджене Наказом № 624 від 30.12.2015 р.) (<https://cutt.ly/pwEizGhA>), мало б також бути залученим до процесу періодичного перегляду ОП, що на практиці не завжди так відбувається.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Звіт ЕГ переконує, що роботодавці залучені до перегляду ОП, висловлюють побажання щодо вдосконалення освітньої діяльності. Така ситуація відповідає рівню оцінки В.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ГЕР поділяє думку ЕГ щодо достатнього рівня врахування на ОП інформації щодо кар'єрного шляху випускників, а також їх залучення до процесів оновлення змісту ОП. Робота Ради випускників факультету східних мов із випускниками даної ОП потребує активізації, як і процедура опитування випускників як зовнішніх стейкхолдерів.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.5 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Моніторинг результатів освітньої діяльності, її позитивних і негативних сторін здійснюється різними підрозділами ЗВО. Наведені у Відомостях СО і звіті ЕГ факти переконують, що ця робота справді ведеться на доброму рівні, виявлені недоліки, рекомендації враховуються і т.ін.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.6 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ЗВО засвідчив ЕГ готовність виконати рекомендації з акредитації акредитацій інших ОП на рівні ЗВО та даної ОП. Також у звіті ЕГ описані заходи, проведені у ЗВО спільно з представниками НА для навчання гарантів, проектних груп тощо.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, вважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 8.7 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Поняття культури якості активно пропагується у ЗВО, університет створює передумови для залучення всіх учасників освітнього процесу до його вдосконалення. ЕГ на основі спілкування з різними фокус-групами відзначає «злагожену діяльність усіх підрозділів і відповідальних осіб ЗВО, відповідальних за якість освіти, а також врахування позиції представників усіх груп стейкхолдерів».

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 9.1 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. Учасники освітнього процесу мають доступ на сайті ЗВО до нормативних документів, які врегульовують освітній процес. Однак на офіційному вебсайті ЗВО в розділі "Реєстр нормативної бази" немає оприлюднених документів, що регламентують діяльність органів студентського самоврядування (п. VI. Студентське самоврядування), а на сторінці факультету східних мов оприлюднено застарілу версію "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу" (2018 року, чинною є версія від 2022 року). В інших підпунктах були вже зазначені документи ЗВО, які теж потребують оновлення чи актуалізації чинними редакціями. Така ситуація потребує виправлення.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР поділяє висновки й умовиводи ЕГ стосовно доброго рівня виконання вимог підкритерію 9.2, наголошуючи, що на сайті ЗВО є можливість постійного доступу до процесів обговорення ОП із фіксацією термінів розміщення документів, надходження відгуків, рекомендацій тощо.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Загалом ГЕР підтримує думку експертів, уважаючи висновки ЕГ щодо виконання вимог підкритерію 9.3 достовірними, аргументацію – достатньою, умовиводи – логічними. ГЕР мала змогу переконатися у достовірності твердження ЕГ, що на сайті в достатньому обсязі оприлюднено інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо врахувати при формулюванні мети ОП пріоритети нової Стратегії розвитку ЗВО на 2023-2027 роки. Рекомендуємо під час визначення цілей і програмних результатів навчання враховувати закордонний досвід та більш реалістично прописати матрицю ПРН кожної дисципліни.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо вдосконалити опис структурно-логічної схеми ОК, а також самий їх перелік/назви, зокрема в аспектах конкретизації японознавчих векторів підготовки та забезпечення володіння академічною українською мовою. Рекомендуємо проводити практики на підприємствах із метою забезпечення здобувачам досвіду, близького до реальних умов працевлаштування. Рекомендуємо в новій редакції ОП чітко прописати умови присвоєння тієї чи іншої професійної кваліфікації, а також врахувати професійний стандарт щодо групи професій "Викладачі закладів вищої освіти".

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо оновити програму фахового іспиту з японської мови, зокрема замінити застарілі джерела в списку рекомендованої та додаткової літератури сучасними. Рекомендуємо заохочувати учасників освітнього процесу активніше долучатись до програм академічної мобільності та неформальної освіти, забезпечивши вчасне оприлюднення й оновлення на сторінках факультету східних мов і випускової кафедри відповідної нормативно-договірної та звітної інформації.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендації відсутні.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо переглянути РПНД, деталізувавши критерії оцінювання та вдосконаливши при потребі систему нарахування балів, зокрема в ОК "Практикум східної мови".

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендації відсутні.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо актуалізувати розділ "Студентський офіс" на вебсайті ЗВО, доповнивши його актуальною інформацією. Рекомендуємо розглянути можливість включення до матеріально-технічної бази технічного та програмного забезпечення для більш повноцінного опанування прикладних лінгвістичних навичок, передбачених ФК11.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо вчасно оновлювати ОП відповідно до чинних зовнішніх і внутрішніх нормативних документів, що стосуються загальнодержавних та університетських вимог здійснення освітнього процесу. Рекомендуємо більшою мірою залучати студентів/випускників, представників студентського самоврядування і наукових товариств до процесів забезпечення якості ОП, зокрема шляхом анкетування, включення до складу робочої групи тощо. Рекомендуємо ініціювати оновлення деяких документів ЗВО ("Методичні рекомендації із розроблення та оновлення освітніх програм", "Положення про організацію освітнього процесу", "Положення про порядок та умови здійснення вибору НД" і т.ін.), що стосуються освітнього процесу на ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо вчасно перевіряти на чинність і оприлюднювати сайті ЗВО й сторінці деканату документи, що регламентують усі питання, пов'язані із забезпеченням освітнього процесу на ОП та її оновленням.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА